

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม
ว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้จัดตั้งกรมบังคับคดีขึ้นในกระทรวงยุติธรรม โดยโอนอำนาจหน้าที่ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการกองบังคับคดี แห่งมาเป็นของกรมบังคับคดี และได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมบังคับคดีกำหนดกองที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับคดีขึ้นใหม่ แทนกองบังคับคดีแห่ง จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขและวางระเบียบปฏิบัติในการบังคับคดีเสียใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกระเบียบราชการกองหมายซึ่งใช้ อยู่เดิม และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวดที่ ๑
การบังคับคดี(๑)

ข้อ ๑ เจ้าพนักงานกรมบังคับคดีจะดำเนินการในฐานะเจ้าพนักงานบังคับคดีตามหมายบังคับคดี หรือตามคำสั่งของศาล หรือ ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มอบหมายได้แต่ภายในเขตอำนาจของศาลที่ออกหมายบังคับคดี หรือมีคำสั่ง หรือขอ บังคับคดีของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ข้อ ๒ ถ้าจะต้องบังคับคดีนอกเขตอำนาจของศาลที่ออกหมายให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานพร้อมส่งหมายที่จะมีการ บังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีแทน(๒)

ข้อ ๓ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับหมายบังคับคดีหรือคำสั่งของศาล หรือการมอบหมายจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ให้ดำเนินการตามหมายบังคับคดี หรือ คำสั่ง หรือการมอบหมายนั้นภายในเวลาอันสมควร

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๐๗/๒๕๓๑ เรื่อง การรายงานเกี่ยวกับการบังคับคดี

(๒) แก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.

หมวดที่ ๒

การยึดทรัพย์

บทที่ ๑

ผู้นำยึด

ข้อ ๔ ผู้นำยึด คือ ผู้ซึ่งได้ระบุไว้ในหมายบังคับคดีหรือในหนังสือของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่าเป็นผู้นำยึด

ข้อ ๕ ผู้นำยึดอาจมอบอำนาจให้ทนายความของตน หรือ ผู้หนึ่งผู้ใดมาทำการแทนก็ได้ โดยทำหนังสือมอบอำนาจตามแบบพิมพ์กรมบังคับคดี

ข้อ ๖ ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะไปทำการบังคับคดี ต้องให้ผู้นำยึด หรือผู้รับมอบอำนาจทำคำขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ตามแบบพิมพ์กรมบังคับคดี และวางเงินค่าใช้จ่าย(๑) ไว้ตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะกำหนดตามอำนาจในกฎหมาย ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงค่าเช่าสถานที่เก็บรักษาทรัพย์ และค่าจ้างคนเฝ้ารักษาทรัพย์ด้วย

ข้อ ๗ ถ้าเป็นการยึดที่ดิน ให้ผู้นำยึดส่งโฉนด หรือ หนังสือสำคัญสำหรับที่ดินรายที่จะนำยึดหรือสำเนาซึ่งเจ้าพนักงานรับรอง ถ้าหากมี ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจสอบก่อน

ข้อ ๘ ผู้นำยึดเป็นผู้ช่วยเหลือให้ความสะดวก จัดยานพาหนะรับและส่งเจ้าพนักงานบังคับคดี ตลอดจนการขนย้าย และการเก็บรักษาทรัพย์ และออกเงินทროงค่าใช้จ่ายตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะร้องขอ

ข้อ ๙ ผู้นำยึดต้องอยู่ในสถานที่ยึดทรัพย์เพื่อชี้ทรัพย์(๒) ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกระทำการยึดและช่วยเหลือเจ้าพนักงานบังคับคดีในการยึดทรัพย์ตามแต่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะร้องขอให้การยึดสำเร็จไปโดยมิชักช้า

(๑) ค่าตั้งกรมบังคับคดีที่ ๒๕๓/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

(๒) คำตั้งกรมบังคับคดีที่ ๑๖๘/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๖

บทที่ ๒

เจ้าพนักงานบังคับคดี(๑)

ข้อ ๑๐ (๒) ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง กรมบังคับคดี เป็นผู้กำหนดตัวเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์

ข้อ ๑๑ ก่อนไปทำการยึดทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์ตรวจสอบและทำความเข้าใจให้แน่ชัดว่าจะต้องยึดทรัพย์อะไร ของใคร และจำนวนราคาทรัพย์ที่จะยึดได้ตามกฎหมายมีประมาณเท่าใด(๓) พร้อมทั้งนำประกาศยึดทรัพย์ไปด้วย เพื่อปิดไว้ ณ สถานที่ที่ยึดทรัพย์

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีไปทำการยึดทรัพย์ตาม วัน เวลาที่ผู้นำยึดมารับหรือตามที่นัดหมายกับ ผู้นำยึด(๔) และนำหมายบังคับคดีประกาศยึดทรัพย์กับเครื่องมือสำหรับทำการยึดทรัพย์ เช่น ครั่ง และตราตีครั้ง ซึ่งจ่ายประจำตัวเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์ติดตัวไปด้วย ทั้งนี้ จะมีพนักงานเดินหมายร่วม ไปช่วยเหลือด้วยหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๓ ถ้าจะยึดที่ดิน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ไปยึดทรัพย์จัดการเพื่อให้ได้โฉนดหรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หรือสำเนาซึ่งเจ้าพนักงานรับรองมา ถ้าหากมีเพื่อตรวจสอบและจับสเกลจำลองแผนที่หลังโฉนด

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๑๔(๕) ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกระทำการยึดทรัพย์สินในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก ในวันทำการงานปกติ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน โดยได้รับอนุญาตจากศาล

- (๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๓/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐
- (๒) ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๓) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๓/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑
- (๔) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๖๗/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๐
- (๕) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๓/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

ข้อ ๑๕ ก่อนกระทำการยึดทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแสดงหมายบังคับคดีต่อลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถ้าไม่ปรากฏตัวลูกหนี้ให้แสดงต่อบุคคลที่อยู่ในสถานทีนั้น

ข้อ ๑๖ ในการที่จะดำเนินการบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดีย่อมมีอำนาจเท่าที่มีความจำเป็นเพื่อที่จะค้นสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ครอบครองอยู่ เช่น บ้านที่อยู่ คลังสินค้า โรงงานและร้านค้าขาย ทั้งมีอำนาจที่จะยึดและตรวจสอบบัญชีหรือแผ่นกระดาษ และกระทำการใด ๆ ตามสมควรเพื่อเปิดสถานที่ หรือบ้านที่อยู่ หรือโรงเรือนดังกล่าวแล้ว รวมทั้งตู้รับรษณีย์ ตู้ หรือ ที่เก็บของอื่น ๆ แล้วรายงานให้ศาลทราบ

ข้อ ๑๗ ในการยึดทรัพย์สินรายใด ถ้ามีผู้ขัดขวาง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีชี้แจงว่ากล่าวแต่โดยดีก่อน ถ้าผู้นั้นยังขัดขวางอยู่อีก ก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อดำเนินการบังคับคดีจนได้

ข้อ ๑๘ ให้ยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแต่เพียงประมาณราคาที่จะต้องชดเชยค่าเสียหายได้ พอชำระหนี้ตามหมายบังคับคดี พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี เว้นแต่จะได้มีกฎหมายบัญญัติไว้ หรือ ศาลจะได้มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น แต่ถ้าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินซึ่งมีราคามากกว่าจำนวนหนี้ และมีอาชญากรรมโดยมิให้ทรัพย์สินนั้นเสื่อมราคา เช่น ทำให้เปลี่ยนแปลงและราคาตกต่ำ ทั้งทรัพย์สินที่จะยึดให้พอคุ้มจำนวนหนี้ไม่ปรากฏด้วยแล้ว ก็ให้ยึดทรัพย์สินที่วานั้นมาขายทอดตลาดถึงแม้ผู้นั้นจะชี้ให้ยึดแต่เพียงบางส่วนก็ดี

ข้อ ๑๙ เจ้าพนักงานบังคับคดีชอบที่จะงดการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษานำชี้ เมื่อสงสัยว่าทรัพย์สินนั้นไม่อาจยึดอายัดได้ตามกฎหมาย เช่น ปรากฏว่ามีชื่อบุคคลอื่นนอกจากลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือ บุคคลซึ่งทรัพย์สินต้องถูกยึดหรืออายัดเป็นเจ้าของในทะเบียน เมื่อได้งดการยึดหรืออายัดแล้ว ให้รีบรายงานต่อ ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแห่งที่จะได้รายงานต่อไปยังศาล(๑) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรค ๒

เมื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาแล้ว ปรากฏว่าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดนั้นมีชื่อบุคคลอื่น นอกจากลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือ บุคคลซึ่งทรัพย์สินต้องถูกยึดหรืออายัดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทะเบียน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาทราบเพื่อถอนการยึดทรัพย์สินนั้น

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.

๒๕๔๔

ข้อ ๒๐ เจ้าพนักงานบังคับคดีข้อมไม่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินซ้ำหรือที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๕, ๒๘๖, ๒๘๐ และพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภคิน พ.ศ. ๒๔๙๕ หรือ กฎหมายอื่น ๆ

ข้อ ๒๑ ถ้าในหมายบังคับคดีกล่าวเฉพาะเจาะจงให้ยึดทรัพย์สินใดให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดแต่เฉพาะทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๒๒ ถ้าจะยึดทรัพย์สินที่มีทะเบียน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีสอบถามผู้นำยึดเสียก่อนว่าผู้ใดมีชื่อเป็นเจ้าของทะเบียนนั้น

ข้อ ๒๓ เมื่อกระทำการยึดทรัพย์สินเสร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศยึดทรัพย์สินไว้ ณ สถานที่ ๆ ยึดโดยเปิดเผย และให้ทำรายงานและบัญชีทรัพย์สินที่ยึดเสนอผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง(๑)

ข้อ ๒๔ เมื่อ ได้มีการยึดทรัพย์สินแล้วสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้อันมีต่อบุคคลภายนอกในเรื่องพันธบัตร หลักทรัพย์ที่เป็นประกัน ตราสารเปลี่ยนมือ หรือสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา นอกจากที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑๐(๒)

ข้อ ๒๕ ยกเลิก

ข้อ ๒๖ (๓) ในการยึดที่ดินให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรังวัดเขตกว้างยาวของที่ดินที่ยึดกับแผนที่จำลองตามข้อ ๑๓ ว่าจะเป็นที่ดินแปลงเดียวกันหรือไม่ หากควรเชื่อได้ว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกันแล้วให้แสดงให้เห็นสภาพและทำเลที่ตั้งของที่ดินที่ยึด และแสดงด้วยว่าอยู่ใกล้ไกลจากสถานที่ราชการหรือที่ชุมนุมชน หรือทางบก ทางน้ำประมาณระยะทางเท่าใด

ข้อ ๒๗ ในการยึดที่ดินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถ้าที่ดินที่ยึดนั้นมีสิ่งปลูกสร้างหรือ ไม้ล้มลุกหรือธัญชาติอันจะเก็บเกี่ยวผลได้คราวหนึ่งหรือหลายคราวต่อปีเป็นของผู้อื่นปลูกอยู่ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีบันทึกถ้อยคำของเจ้าของสิ่งนั้น ๆ ให้ปรากฏว่ามีสิทธิในที่ดินอยู่อย่างไร เป็นต้นว่า อาศัยหรือมีสัญญาเช่าต่อกัน ฯลฯ

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๘/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๓

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๔๗/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๓๓

(๓) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๑๐/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๓๓ ข้อ ๑

(๑) (๒) (๓) แก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๒๘ การยึดเรือน โรง หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจดขนาดกว้างยาว และบรรยายสภาพแห่งสิ่งนั้น ๆ เช่น พื้น ฝา ประตู หน้าต่าง เสา เครื่องบน ไม้ซุงชนิดใด หลังคาอะไร มีกี่ชั้น กี่ห้อง และเก่าใหม่อย่างไร เลขทะเบียนเท่าไร ถ้าเป็นสถานที่ให้เช่า ค่าเช่าเท่าใด

ข้อ ๒๙ การยึดอสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างและอสังหาริมทรัพย์ย่อมครอบไปถึงดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้นด้วย เว้นแต่จะให้มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น หรือ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ประสงค์ให้ยึดดอกผลนั้น ๆ

ข้อ ๓๐ การยึดที่ดินซึ่งมีไม้ยืนต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจดชนิดและประมาณจำนวนต้นไม้ไว้ด้วย

ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการยึดทรัพย์สินภคิน พ.ศ. ๒๔๙๕ การยึดที่ไร่นา ซึ่งมีไม้ล้มลุกหรือธัญชาติอันจะ

เก็บเกี่ยวได้ตามฤดูกาล จะยึดแต่ที่ดิน ไม่ยึดไม้ล้มลุกและธัญชาติหรือจะยึดทั้งที่ดินและไม้ล้มลุกหรือธัญชาติด้วยก็ได้

ข้อ ๓๑ ถ้าอสังหาริมทรัพย์ที่ยึดมีดอกผลธรรมดาที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องเป็นผู้เก็บเกี่ยวหรือบุคคลอื่นเป็นผู้เก็บเกี่ยวในนามของลูกหนี้ เมื่อผู้ยึดร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเก็บเกี่ยว และเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรจัดการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ลูกหนี้ทราบเสียก่อนในขณะที่ทำการยึด แล้วจึงทำการเก็บเกี่ยวดอกผลนั้นเมื่อถึงกำหนด

ข้อ ๓๒ ในการยึดทรัพย์นั้น ให้ยึดเฉพาะส่วนของลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ถ้ามีบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย และไม่ปรากฏว่าส่วนใดเป็นของลูกหนี้ให้ยึดมาทั้งหมด

ข้อ ๓๓(๑) เมื่อยังไม่มีการยึดทรัพย์ ถ้าปรากฏว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเจ้าหนี้ผู้โดยมีสิทธิได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นจากผู้ใดก็ตาม เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการอายัดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๘๒ ประกอบมาตรา ๓๑๐ ทวิ ไปยังลูกหนี้ของลูกหนี้ตามคำพิพากษามีให้ชำระเงิน หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ให้นำมาชำระหรือส่งมอบแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีภายในเวลาที่กำหนดไว้(๒)

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๔๗/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๘๘/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๐

แก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.

๒๕๔๒

ข้อ ๓๔ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแสดงให้เห็น โดยประจักษ์แจ้งตามวิธีที่เห็นสมควรว่าได้มีการยึดทรัพย์แล้ว เช่น

(๑) สิ่งของ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดหรือผูกแผ่นเลขหมาย สิ่งของที่ยึดสำคัญให้ตรงตามบัญชีทรัพย์ ถ้าสามารถจะเก็บรวมเข้าหีบหรือตู้ไว้ ก็ให้รวมไว้แล้วปิดหีบหรือตู้ประทับตราครั้งอีกชั้นหนึ่ง

(๒) ห้องแถว ตึกแถว หรือสิ่งปลูกสร้าง ให้ปิดเครื่องหมายไว้ทุกห้อง

(๓) สัตว์พาหนะและปศุสัตว์ จะใช้สำเนาที่เขาฉานในตัวหรือที่ตัว หรือจะใช้แผ่นเลขหมายผูกคอ หรือ จะด้อนเข้าคอกแล้วผูกเชือกประทับตราครั้งที่ประตูคอกก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร แต่อย่าให้เป็นการขัดข้องต่อการเลี้ยงรักษาสัตว์

ข้อ ๓๕ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำบัญชีทรัพย์ที่ยึด โดยแสดงรายละเอียด เช่น ชื่อประเภท จำนวน ขนาด น้ำหนัก สภาพของทรัพย์และราคาประมาณแห่งทรัพย์ตามลำดับหมายเลขไว้ แล้วส่งสำเนาไปยังศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๖ การจดบัญชีทรัพย์ถ้าเป็นทรัพย์หลายสิ่งราคาเล็กน้อย จะมัดรวมหรือกองรวมกัน แล้วจดเป็นเลขหมายเดียวก็ได้ ถ้าทรัพย์ที่ยึดเป็นชุดหรือสำหรับการจดบัญชีให้รวมเป็นชุดเป็นสำหรับ หรือ ไม่รวมก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๓๗ การประมาณราคาที่ดินพึงพิจารณาตามหลักเกณฑ์เหล่านี้ประกอบกันคือ

(๑) ราคาซื้อขายกันในท้องตลาดโดยคำนึงถึงสภาพแห่งที่นั้นว่า เป็นที่อะไร เช่น ที่ปลูกตึกแถว เรือนแถว ให้เช่า หรือ ที่บ้านที่สวนที่นาที่ไร่ และที่นั้นอยู่ในทำเลอย่างไร เช่น อยู่ในทำเลค้าขาย ที่ชุมนุมชน หรือใกล้ทางบก ทางน้ำ ท่าเรือ หรือมีประโยชน์รายได้เล็กน้อยเพียงใดเหล่านั้น เป็นต้น

(๒) ราคาที่ดินตำบลนั้นหรือตำบลใกล้เคียง ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีเคยขายทอดตลาดไปแล้ว

(๓) ราคาซื้อขายหรือจ้างหรือขายฝากครั้งสุดท้ายของที่ดินที่ยึด และที่ดินข้างเคียง

(๔) ราคาประเมินปานกลางของสำนักงานที่ดิน

ข้อ ๓๘ การประมาณราคาทรัพย์สินนอกจากที่ดินให้ประมาณตามราคาซื้อขายในท้องตลาดตามสภาพความเก่าใหม่ของทรัพย์สินนั้น ๆ มิใช่ประมาณราคาตามที่คู่ความตกลงกันเพื่อหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียม

ข้อ ๓๙ การประมาณราคาทรัพย์สินที่มีการจำหน่ายหรือจำนอง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ ๓๖ และข้อ ๓๘ แต่ให้หมายเหตุไว้ด้วยว่า จำหน่าย หรือ จำนองเมื่อใด ต้นเงินเท่าใด เพื่อประกอบดุลพินิจในการขายทอดตลาด

ข้อ ๔๐ เมื่อได้ยึดทรัพย์สินแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจับบัญชีและประมาณราคาทรัพย์สินที่ยึดไว้แล้วให้ผู้นำยึดลงนามรับรองบัญชีนั้น ถ้าผู้นำยึดไม่เห็นชอบตามราคาที่เขาพนักงานบังคับคดีประมาณก็ให้บันทึกไว้โดยชัดเจน

ข้อ ๔๑ เมื่อผู้อำนวยการกองบังคับคดีแห่ง เห็นว่าราคาทรัพย์สินที่เขาพนักงานบังคับคดี ประมาณยังไม่สมควร ก็ให้มีอำนาจแก้ไขได้ แล้วแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้นำยึดและลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบ

ข้อ ๔๒ การยึดที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์อย่างอื่นอันอยู่ในที่ดินนั้น ให้รีบแจ้งการยึดไปยังเจ้าพนักงานที่ดิน และหรือหัวหน้าเขตแห่งท้องที่แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเป็นการยึดที่ดินที่ยังไม่มีโฉนด تراจอง หรือ ใบได้ส่วนตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นอันอยู่ในที่ดินนั้น ให้รีบแจ้งการยึดไปยังหัวหน้าเขตแห่งท้องที่

ข้อ ๔๓ การยึดสิ่งปลูกสร้างซึ่งปลูกอยู่บนที่ดินของผู้อื่นที่มีโฉนด ให้ผู้นำยึดแจ้งเลขโฉนด และชื่อเจ้าของที่ดินนั้นต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ถ้าหากทราบ

ข้อ ๔๔ เมื่อได้กระทำการยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ให้แจ้งการยึดราคาประเมินนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบ และถ้าหากทรัพย์สินที่ยึดมีผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมให้แจ้งการยึดให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วมทราบด้วย

ถ้าไม่สามารถจะกระทำตามความในวรรคก่อนได้ ก็ให้ปิดประกาศแจ้งการยึดไว้ ณ สถานที่ที่ยึดและที่กรมบังคับคดี หรือ ประกาศแจ้งการยึดทางหนังสือพิมพ์รายวันไม่เกิน ๗ วัน

ข้อ ๔๕ เมื่อได้ยึดเรือกำปั่น หรือ เรือมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพลกนอยู่อาศัย ให้แจ้งการยึดไปยังกรมเจ้าท่า หรือหัวหน้าเขตแห่งท้องที่แล้วแต่กรณี

กรณียึดทรัพย์สินที่มีทะเบียนแสดงกรรมสิทธิ์ เช่น เครื่องจักร ให้แจ้งการยึดไปยังนายทะเบียนแห่งทรัพย์สินนั้น

บทที่ ๓/๑

การยึดอสังหาริมทรัพย์ ณ ที่ทำการ(๑)

ข้อ ๔๕/๑ ในกรณีผู้นำยึดแสดงความประสงค์ขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดอสังหาริมทรัพย์ ณ ที่ทำการของเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้นำส่งเอกสารประกอบการยึดทรัพย์สินดังนี้

(๑) เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (นส. ๑ นส. ๓ก.) หนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด หรือเอกสารสำคัญที่ดินอื่นๆ หรือสำเนาที่เจ้าพนักงานรับรองไม่เกิน ๑ เดือน พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง (หากมี) เช่นหนังสือสัญญาจำนอง เป็นต้น

(๒) แจ้งภูมิลำเนาและส่งสำเนาทะเบียนบ้านของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่นายทะเบียนรับรองไม่เกิน ๑ เดือน

(๓) แผนที่การเดินทางไปทรัพย์สินที่จะยึด พร้อมสำเนา

(๔) ภาพถ่ายปัจจุบันของทรัพย์สินที่จะยึด และแผนผังของทรัพย์สินที่จะยึดโดยระบุขนาดกว้างยาว

(๕) ราคาประเมินที่ดิน ห้องชุด ที่เจ้าพนักงานรับรอง

ข้อ ๓๔/๒ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจสอบหลักฐานตามข้อ ๔๕/๑ ว่าถูกต้องครบถ้วนเพียงพอที่จะดำเนินการยึดทรัพย์สิน ณ ที่ทำการและประมาณราคาทรัพย์สินที่จะยึดได้แล้วเสนอผู้อำนวยการกองบังคับคดีแห่ง เพื่อมีคำสั่งอนุญาต

ข้อ ๔๕/๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดทรัพย์โดยจัดทำรายงานและบัญชีทรัพย์ที่ยึดพร้อมประมาณราคาทรัพย์ และให้ผู้ผู้นำยึดลงนามรับรอง

ข้อ ๔๕/๔ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรีบดำเนินการดังนี้

- (๑) ปิดประกาศยึดทรัพย์ ณ ที่ทรัพย์ตั้งอยู่พร้อมรายงานสภาพของทรัพย์ที่ไปปิดประกาศ
- (๒) แจ้งการยึดให้เจ้าพนักงานที่ดินทราบ
- (๓) แจ้งการยึดและราคาประเมิน พร้อมส่งสำเนาหมายบังคับคดีให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์

ทราบ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔ และ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๔

บทที่ ๔

รายงานการยึดทรัพย์และการขออนุญาตขายทรัพย์ต่อศาล

ข้อ ๔๖ ให้ส่งรายงานการยึดทรัพย์พร้อมด้วยบัญชีทรัพย์ต่อศาลเป็นคราวๆ(๑) และขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้ขายทอดตลาดทรัพย์ที่ยึดนั้น ถ้าเป็นการยึดทรัพย์ชั่วคราวก่อนคำพิพากษาให้ขออนุญาตขายต่อเมื่อมีหมายบังคับคดีแล้ว

หากทรัพย์ที่ยึดมีสภาพเป็นของสดของเสียได้ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจขายได้ทันทีโดยวิธีขายทอดตลาด หรือ วิธีอื่นที่สมควร แล้วรายงานให้ศาลทราบ

(๑) คำตั้งกรมบังคับคดีที่ ๑๔๕/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๓ ข้อ ๑, ๔

หมวดที่ ๓
การยึดทรัพย์นายประกัน (๑)

ข้อ (๒)(๑) เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีในคดีอาญาซึ่งศาลมีคำสั่งปรับนายประกัน พร้อมหลักฐานประกอบการยึดทรัพย์ และเงินประกันค่าใช้จ่ายจาก

ผู้นำยึดแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามหมายบังคับคดีโดยเร็ว

ข้อ (๔) ยกเลิก

ข้อ (๕) ยกเลิก

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๘

(๒)(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔ และ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๘

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๘

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๘

หมวดที่ ๔(๑)
การยึดทรัพย์ในคดีแรงงาน

ข้อ ๔๕/๑(๒) เมื่อศาลแรงงานกลาง ศาลแรงงานภาคหรือศาลแรงงานจังหวัดส่งหมายบังคับคดีมายัง กรมบังคับคดีหรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวดำเนินการบังคับคดีตามหมายบังคับคดีนั้น และให้นำหมวด ๒ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๕/๒ เงินค่าชดเชยธรรมเนียมในการบังคับคดีให้เบิกจากงบประมาณของกรมบังคับคดี

ข้อ ๔๕/๓ ถ้าผู้นำยึดตามที่ระบุในหมายบังคับคดีไม่นำเจ้าพนักงานไปยึดทรัพย์ตามวัน เวลานั้น โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร หรือไม่สามารณำยึดทรัพย์ด้วยประการใด ๆ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวดที่ ๕(๑)
การยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ

ข้อ ๔๘/๔ ในคดีอาญาซึ่งจำเลยไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาเมื่อศาลส่งหมายบังคับคดีมายังกรมบังคับคดี หรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าว ดำเนินการตามหมายบังคับคดีนั้น และให้นำหมวด ๒ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับคดีโดยอนุโลม

ข้อ ๔๘/๕ เงินค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ให้เบี่ยงจากงบประมาณของกรมบังคับคดี

ข้อ ๔๘/๖ ถ้าหมายบังคับคดีของศาลมิได้กำหนดผู้นำยึดที่ดี หรือกำหนดผู้นำยึดที่ดีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการโดยมิชักช้า หากไม่สามารถทำการยึดด้วยประการใด ๆ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.

๒๕๔๔

หมวดที่ ๖
การยึดทรัพย์ในคดีล้มละลาย

บทที่ ๑
วิธีดำเนินการยึดทรัพย์

ข้อ ๕๐(๑) การยึดทรัพย์ในคดีล้มละลาย ให้นำหมวดที่ ๒ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๑(๒) เมื่อได้รับหนังสือของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอให้ทำการยึดทรัพย์ให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง ดำเนินการยึดทรัพย์ภายในเวลาอันสมควร โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าหนี้ทั่วไป

ข้อ ๕๒(๒) ถ้าผู้นำยึดในคดีล้มละลายไม่จัดการนำยึดทรัพย์ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่กองบังคับคดีแพ่งได้รับหนังสือของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบทั้งนี้ไม่เกินความถึงทรัพย์ที่มีเจ้าหนี้ยึดไว้เป็นประกัน เช่น ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ติดการจำนอง เป็นต้น

ข้อ ๕๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารของลูกหนี้และบรรดาทรัพย์สินซึ่งอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ หรือ ของผู้อื่นอันอาจแบ่งได้ ในคดีล้มละลาย ในการยึดทรัพย์นั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้หรือที่ลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่ และมีอำนาจหักพังเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเปิดตู้นิรภัย ตู้ หรือ ที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีสงสัยว่าจะมีทรัพย์สินของลูกหนี้ซ่อนอยู่ในเรือน โรงเคหสถาน หรือสถานที่อื่นอันมิใช่เป็นของลูกหนี้ ให้รายงานต่อผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง เพื่อแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอหมายค้นจากศาลต่อไป(๒)

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๖๕/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๑ และที่ ๒๘๔/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๑

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๕๔ เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ในการยึดทรัพย์ในคดีล้มละลายดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินทั้งหลายอันลูกหนี้มีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลาย รวมทั้งสิทธิเรียกร้องเหนือทรัพย์สินของบุคคลอื่น เว้นแต่(๑)

ก. เครื่องใช้สอยส่วนตัวอันจำเป็นแก่การดำรงชีพ ซึ่งลูกหนี้รวมทั้งภริยาและบุตรผู้เยาว์ของลูกหนี้จำเป็นต้องใช้ตามสมควรแก่ฐานะรูป และ

ข. สัตว์ พืชพันธุ์ เครื่องมือและสิ่งของสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้ ราคารวมกันไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๒) ทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้ได้มาภายหลังเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายจนถึงเวลาปลดจากล้มละลาย

(๓) สิ่งของซึ่งอยู่ในครอบครอง หรือ อำนาจสั่งการ หรือ สั่งจำหน่ายของลูกหนี้ในทางการค้าหรือธุรกิจของลูกหนี้ ด้วยความยินยอมของเจ้าหนี้อันแท้จริง โดยพฤติการณ์ซึ่งทำให้เห็นว่าลูกหนี้เป็นเจ้าของในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้

นั้นล้มละลาย

ข้อ ๕๕(๑) ถ้าผู้นำยัดไม่ชี้ให้ยึดทรัพย์สิ่งใดอันอยู่ในความครอบครองของคุณให้เจ้าพนักงานบังคับคดี จดบัญชีรายละเอียดแห่งทรัพย์นั้นไว้เป็นบัญชีอีกประการหนึ่ง ต่างหากจากบัญชีทรัพย์ที่ผู้นำยัดชี้ และให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแห่งส่งรายงานการยึดทรัพย์พร้อมด้วยบัญชีดังกล่าวแล้ว ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

บทที่ ๒

วิธีปฏิบัติในคดีแพ่งคาบเกี่ยวกับคดีล้มละลาย (๒)

ข้อ ๕๖ เมื่อได้รับคำแจ้งความว่า ได้มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ตรวจสอบว่าบุคคลนั้นถูกยึดทรัพย์ไว้ในคดีแพ่งบ้างหรือไม่ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์ของบุคคลนั้นไว้ในคดีแพ่งแล้วแม้เพียงบางส่วน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการตามข้อ ๕๗ และข้อ ๖๐

ข้อ ๕๗ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จำหน่ายทรัพย์สินแล้ว แต่ยังไม่ได้อำนาจเงินถ้าได้รับคำแจ้งความว่า ได้มีการขอให้ล้มละลาย ก่อนที่การบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีหักเงินไว้ และถ้าต่อไปศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีหักไว้เป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ ในชั้นบังคับคดีเหลือค่าใดให้ส่งเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

การส่งเงินดังกล่าวนี้ จะครบไว้ในระหว่างพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว และจะส่งต่อเมื่อมีคำสั่งพิทักษ์ ทรัพย์เด็ดขาดแล้วก็ได้ แต่ไม่ให้ส่งเกิน ๗ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๔๔

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๕๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๒

ข้อ ๕๘(๑) ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินของคุณให้ตามคำพิพากษาไว้แล้วแต่ยังไม่ทันขายทอดตลาด เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับคำแจ้งความว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งสำเนารายการบัญชีทรัพย์ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และรายงานให้ศาลทราบ ส่วนทรัพย์ที่ยึดนั้น ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้ส่งเป็นอย่างอื่นภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับสำเนารายการบัญชีทรัพย์ ให้จัดการขายทอดตลาดต่อไปตามระเบียบเสมือนหนึ่งไม่มีคดีล้มละลายเกิดขึ้น แต่ให้แจ้งกำหนดวันขายทอดตลาด ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบด้วย เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์นั้นแล้ว ให้หักค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี และค่าใช้จ่ายของโจทก์ในการบังคับคดีไว้ เหลือเงินเท่าใดให้ส่งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ข้อ ๕๘ ถ้าบุคคลใดกล่าวอ้างว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ใช่เจ้าของทรัพย์ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดไว้ในคดีแพ่ง เมื่อบุคคลนั้นได้ยื่นคำร้องต่อศาลให้ปล่อยทรัพย์สินเช่นนั้น และได้ส่งสำเนาคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบถึงเหตุที่มีผู้ร้องขัดทรัพย์ และที่ต้องงดการขายทรัพย์ในระหว่างรอคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาล

ข้อ ๖๐ ถ้าศาลวินิจฉัยว่าทรัพย์ที่ยึดไว้ในคดีแพ่งเป็นของผู้ร้องและสั่งให้ถอนการยึดก็ดี หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่

คิดใจจะให้ยึดต่อไปก็ดี หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีจะถอนการยึดด้วยเหตุใดๆก็ดี ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทราบก่อน

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๖๕/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๘๔/
๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๓

หมวดที่ ๗
การรักษาทรัพย์

บทที่ ๑
ผู้รักษาทรัพย์

ข้อ ๖๑(๑) ทรัพย์ที่ยึดไว้แล้วให้นำมาเก็บรักษาไว้ที่กรมบังคับคดี(๒) แต่ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือสิ่งของซึ่งลำบากต่อการขนย้ายให้มอบแก่บุคคลที่สมควรดูแลรักษาไว้

ในการที่จะให้ผู้ดูแลรักษาทรัพย์นั้น พึงถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขอรับรักษาทรัพย์ที่ยึด และเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรจะมอบทรัพย์นั้นไว้ในความอารักขาของเจ้าหนี้ก็ได้

(๒) ถ้าเจ้าหนี้ไม่รับรักษาทรัพย์ที่ยึด เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรจะมอบไว้ในความอารักขาของบุคคลอื่น ซึ่งครอบครองทรัพย์สินนั้นอยู่ หรือจะมอบไว้ในความอารักขาของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษายินยอมก็ได้

(๓) ถ้าไม่สามารถจะปฏิบัติดังกล่าวใน (๑) และ (๒) เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเข้าสถานที่เก็บทรัพย์ และจะจ้างคนเฝ้าทรัพย์นั้นไว้ก็ได้

ข้อ ๖๒ ในกรณียึดอสังหาริมทรัพย์หรือของมีค่าอื่นๆ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมอบแก่ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแห่งการรักษาทรัพย์นั้นไว้ในที่อันปลอดภัยตามที่เห็นสมควร(๓)

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๓๘/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๓

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๕๗/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๗ และ คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๑๑/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๒๗

(๓) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๖๒/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๒ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วย การบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๖๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดไว้ในรายงานยึดทรัพย์โดยชัดเจนว่าได้จัดการเก็บรักษาทรัพย์นั้นอย่างไร และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการยึดทรัพย์ ค่าเช่าสถานที่เก็บทรัพย์ค่าจ้างดูแลรักษาทรัพย์เท่าใด

ข้อ ๖๔ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีจ้างคนดูแลรักษาทรัพย์ ให้มีการตรวจตราอีกชั้นหนึ่งเมื่อปรากฏว่า คนดูแลรักษาทรัพย์ละเลยต่อหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งปรับตามข้อสัญญาทุกครั้งที่ตรวจพบเบาะแสในกรณีเช่นนี้ให้ถือเป็นเงินที่รวบรวมได้ในการบังคับคดีนั้น(๒)

ในกรณีทรัพย์ซึ่งถูกยึดสูญหายไปเนื่องจากการกระทำความผิด(๒) ทางอาญาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งความดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดทุกเรื่อง(๒)

บทที่ ๒
การเช่าที่เก็บทรัพย์สินและจ้างผู้รักษาทรัพย์สิน

ข้อ ๖๕ ให้ผู้รับรักษาทรัพย์สินโดยมีค่าตอบแทนที่ดี หรือ ไม่มีค่าตอบแทนที่ดี หรือ ผู้ให้เช่าสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินที่ดี ทำหนังสือสัญญากับผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง(๑)

ข้อ ๖๖ ในกรณีที่มีการทำสัญญาเช่าสถานที่เก็บทรัพย์สิน หรือ จ้างบุคคลที่สมควรดูแลรักษาทรัพย์สินที่ยึด เมื่อขายทรัพย์สินเสร็จ หรือย้ายทรัพย์สินไปเก็บที่อื่น หรือ ถอนการยึดทรัพย์สินให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งบอกเลิกสัญญานั้นเสีย(๑)

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๓๘/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๓ ข้อ ๕

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๓๓๘/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๓ ข้อ ๖

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

หมวดที่ ๘
การขายทรัพย์สิน(๑)

บทที่ ๑
วิธีขายทอดตลาด (๒)

ข้อ ๖๗(๓) การขายทอดตลาดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการทำประกาศโดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะขาย เช่น ชื่อเจ้าของทรัพย์สินโดยเกี่ยวข้องกับคดีอย่างไร ผู้สั่งให้ขาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะขาย ชื่อประเภท ลักษณะ จำนวน ขนาด และน้ำหนักแห่งทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นต้น ถ้าเป็นที่ดิน ให้แจ้งเนื้อที่เขตกว้างยาว และ อยู่ตำบลอำเภอจังหวัดใดด้วย ถ้ามีข้อสัญญาและคำเตือนอย่างไรก็ให้ระบุไว้โดยชัดเจน ตามแบบของกรมบังคับคดีกับให้กำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขแห่งการชำระเงินไว้ตามนัยแห่งระเบียบข้อ ๘๕ ด้วย

อนึ่ง ถ้าศาลกำหนดวิธีขาย หรือเงื่อนไขเฉพาะเรื่องเป็นพิเศษอย่างไร ก็ให้ปฏิบัติตามนั้น

ข้อ ๖๘(๔) ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการส่งประกาศขายทอดตลาดแก่บุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๐ และให้ปิดประกาศขายทอดตลาดไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ที่จะขาย สถานที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ที่ชุมนุมชนและสถานที่ราชการอันสมควรจะปิดไว้ก่อนวันขายไม่น้อยกว่า ๓ วัน

อนึ่ง ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรที่จะแจ้งความการขายทอดตลาดในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่แพร่หลาย หรือโดยวิธีอื่นใดก่อนวันกำหนดวันขายก็ได้(๔)

(๑) ประกาศกรมบังคับคดีเรื่อง นโยบายการขายทอดตลาดทรัพย์สินของกรมบังคับคดี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘ ที่ ๑๔๖/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๐ และที่ ๕/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๐๖ /๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๑ และที่ ๓๕๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๓

(๔) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๕๔/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

ข้อ ๖๘(๑) การกำหนดวันขายทอดตลาดทรัพย์สินตามปกติให้ถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) ที่ดิน กำหนดไม่น้อยกว่า ๑ เดือน และไม่เกิน ๒ เดือน

(๒) เรือ โรง สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ และทรัพย์สินอื่น ๆ ไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน และไม่เกิน ๑ เดือน

ทั้งนี้ ให้นับตั้งแต่วันลงประกาศขายทอดตลาดเป็นต้นไป

ข้อ ๗๐ ในการขายทรัพย์สินที่มีดอกผลเกิดในระหว่างยึดทรัพย์สิน หรือ ทรัพย์สินที่มีสัญญาผูกพันอันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น หรือ มีภาระติดพันเกี่ยวค้างอยู่ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกล่าวไว้ในประกาศขายทอดตลาดให้ชัดเจน

การขายทรัพย์สินที่มีสัญญาผูกพันอยู่อันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถทำได้ ก็ให้จัดการให้ผู้ซื้อ

ได้รับช่วงสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาแนบด้วย

ข้อ ๓๑ การขายทอดตลาดสุรามีน้ำสุราตั้งแต่ ๑๐ ลิตรขึ้นไป ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้ กรมสรรพสามิตทราบล่วงหน้าก่อนวันขายตามปกติไม่น้อยกว่า ๗ วัน เพื่อกรมสรรพสามิตจะได้จัดเจ้าพนักงาน มากำกับออกไปขนสุราให้แก่ผู้ซื้อ

ข้อ ๓๒ ถ้าทรัพย์ที่จะขายทอดตลาดเป็น โบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูป หรือ หนังสือฉบับเขียน โบราณเป็นต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งประกาศขายทอดตลาดทรัพย์นั้น ไปยังเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน สำหรับกรุงเทพมหานคร ๑ ฉบับ

ข้อ ๓๓ ถ้าทรัพย์ที่จะขายเป็นตู้ไม้ หนีบ หรือกำปั่นเหล็กเก็บทรัพย์ และปรากฏว่ายังเปิดไม่ได้ ให้จัดการเปิดเสียก่อนจึงจะขายทอดตลาดได้

ข้อ ๓๔ การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มีการจำนองติด ให้ขายโดยวิธีการตามที่ศาลสั่งกำหนด

ถ้าศาลมิได้กำหนดอย่างไร ให้ขายอย่างบังคับจำนอง หรือจำนองติดไป หรือตั้งราคาขั้นต่ำโดยความยินยอมของคู่กรณีทุกฝ่ายแล้วแต่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเห็นสมควร

ในการขายทรัพย์สินที่มีการจำนองติด ให้ปฏิบัติตามวิธีการขายทรัพย์ที่มีการจำนองติด โดยอนุโลม

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๖/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๒๕

ข้อ ๓๕ การขายทรัพย์อย่างบังคับจำนอง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการขายอย่างการขายทรัพย์ธรรมดา โดยไม่คำนึงถึงการจำนอง(๑)

ข้อ ๓๖ การขายทรัพย์อย่างการจำนองติดไป ให้ประกาศแสดงชื่อผู้รับจำนองพร้อมทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยที่ยังค้างชำระจนถึงวันขาย และข้อความว่าผู้ซื้อทรัพย์นั้น ต้องรับภาระจำนองติดไปด้วยโดยชัดเจน

ข้อ ๓๗ การขายทรัพย์จำนองโดยวิธีตั้งราคาขั้นต่ำ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาขั้นต่ำที่จะขายลงไว้ในประกาศ โดยคำนวณต้นเงินและดอกเบี้ยจำนองซึ่งยังค้างชำระแก่ผู้รับจำนองจนถึงวันขาย กับค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีอันเกี่ยวแก่ทรัพย์รายนั้น

ข้อ ๓๘ การขายที่ดินที่มีชื่อผู้อื่นนอกจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วยในหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกันเงินส่วนได้ของผู้อื่นไว้เพื่อจ่ายแก่ผู้ควรจะได้รับต่อไป

ข้อ ๓๙ ผู้ซื้อที่ดินซึ่งจะขอหักส่วนได้ใช้แทนราคาซื้อได้(๒) คือ

(๑) ผู้มีชื่อใน โฉนดร่วมกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือผู้มีส่วนได้จากกองมรดกตามคำพิพากษาในคดีนั้นด้วย

(๒) เจ้าหนี้บุริมสิทธิเหนือที่ดินที่ขายตามคำชี้ขาดของศาล

ข้อ ๔๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน ณ สถานที่ใดนั้น ตามปกติให้ปฏิบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้(๓)

(๑) ที่ดิน หรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ขายทอดตลาด ณ ที่ทำการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดี

(๒) ที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานครให้ขอร้องไปยังสำนักงานบังคับคดีจังหวัด ซึ่งทรัพย์นั้นตั้งอยู่เพื่อให้จัดการขายทอดตลาดแทนเว้นแต่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะร้องขอให้ขาย ณ ที่ทำการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดีโดยมีเหตุอันสมควร

(๓) บ้าน เรือน โรง สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ซึ่งมีได้ยักรวมกับที่ดินด้วยให้ขาย ณ ที่ที่ทรัพย์นั้นตั้งอยู่

(๔) ทรัพย์สินอื่น ๆ ให้ขาย ณ ที่ทำการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดี หรือสถานที่ที่เก็บ ทรัพย์สินนั้น หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกรมบังคับคดีเห็นสมควร

-
- (๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๘๒/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕
(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๔๕/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๓ ข้อ ๒
(๓) หนังสือที่ ขธ ๐๓๐๑/๑๖๒๗-๑๖๓๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒
(๔) แก้ไขโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๘๑ ก่อนตั้งต้นขายทอดตลาด(๑) ให้เจ้าพนักงานผู้ขายปัดธงเครื่องหมายการขายทอดตลาดของกรมบังคับคดี และอ่านประกาศโฆษณาการขายทอดตลาด ณ สถานที่ขายทรัพย์สินโดยเปิดเผย

ข้อ ๘๒ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามปกติให้เจ้าพนักงานแสดงความตกลงขายด้วยวิธีเคาะไม้(๒)

ข้อ ๘๓ ตามปกติให้ผู้ขายร้องขานจำนวนเงินที่มีผู้สู้ราคาครั้งที่หนึ่ง ๓-๔ หน ถ้าไม่มีผู้สู้ราคาสูงขึ้นให้เปลี่ยนร้องขานเป็นครั้งที่สองอีก ๓-๔ หน เมื่อไม่มีผู้สู้ราคาสูงกว่านั้นและได้ราคาพอสมควรก็ให้ลงคำสามพร้อมทั้งเคาะไม้ แต่ถ้าก่อนเคาะไม้มีผู้สู้ราคาสูงขึ้นไปอีกให้ร้องขานราคารุนั้นตั้งต้นใหม่ตามลำดับดังกล่าวแล้ว

ข้อ ๘๔ ถ้าผู้สู้ราคาถอนคำสู้ราคาของตนเสียก่อนเจ้าพนักงานเคาะไม้ ให้เจ้าพนักงานผู้ขายตั้งต้นร้องขานใหม่

ข้อ ๘๕(๑) การขายทอดตลาดทรัพย์สินตามปกติ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ขายเคาะไม้ตกลงขายแล้ว ผู้ซื้อต้องชำระเงินทันที เว้นแต่ที่ดินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นซึ่งมีราคาตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาท ขึ้นไป เจ้าพนักงานอาจผ่อนผันให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของราคาซื้อและทำสัญญาใช้เงินที่ค้างชำระภายในเวลาไม่เกิน ๑๕ วันก็ได้ เมื่อได้ชำระเงินครบถ้วนแล้วจึงให้ออนมอบทรัพย์สินแก่ผู้ซื้อไป

หากทรัพย์สินที่ขายมีราคาสูงมากหรือมีเหตุผลพิเศษประการอื่น อธิบดีกรมบังคับคดีอาจขยายกำหนดเวลาชำระเงินดังกล่าวข้างต้นได้ตามที่เห็นสมควร(๔)

ในกรณีที่เจ้าพนักงานขายมีเหตุสงสัยว่า ผู้ใดจะไม่สู้ราคาโดยสุจริตก็ดี หรือไม่สามารถจะชำระราคาได้ก็ดี ให้เจ้าพนักงานจัดการสอบถามผู้นั้นเสียก่อนจึงเคาะไม้ก็ได้

-
- (๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๒๑/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๓
(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๐๖/๒๕๔๑ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๑ ที่ ๓๕๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘ และประกาศกรมบังคับคดี เรื่องนโยบายการขายทอดตลาดทรัพย์สินของกรมบังคับคดี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ และใช้ข้อความใหม่ดังพิมพ์ไว้

- (๔) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๑๗/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๓

ข้อ ๘๖ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทซึ่งผู้ยึดถือครอบครอง จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานตามกฎหมายเสียก่อน เช่น อารูบป็น เป็นต้น ให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำไว้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของราคาซื้อ และจัดการนำไปอนุญาตมาแสดง

ภายใน ๑ เดือนพร้อมทั้งใช้เงินที่ค้างชำระให้ครบถ้วนกำหนดนี้แล้วผู้ซื้อนำไปอนุญาตมาแสดง ไม่ได้เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจสั่งให้ขายทอดตลาดใหม่ได้

ข้อ ๘๗ ให้เจ้าพนักงานผู้ขายรายงานเหตุการณ์อันเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ในสำนวนทุกคราว ถ้าขายที่ดินหรือทรัพย์สินที่มีราคามาก ให้เจ้าพนักงานผู้ขายบันทึกไว้ในสมุดขายทอดตลาดให้ปรากฏ วัน เดือน ปีที่ขาย จำนวนบุคคลซึ่งมาฟังการขายและผู้ราคาตลอดจนจำนวนเงินที่ผู้ราคากันเป็นลำดับด้วย

ข้อ ๘๘(๑) เมื่อการขายทอดตลาดบริบูรณ์โดยเจ้าพนักงานผู้ขายได้แก่ะไม่แล้ว ถ้าผู้ซื้อไม่ชำระเงินหรือไม่วางเงินมัดจำตามข้อสัญญา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเอาทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดซ้ำอีก และแจ้งให้ผู้ซื้อทราบกำหนดวัน เวลาขายด้วยได้เงินเท่าใดเมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมแล้วยังไม่คุ้มราคาค่าขายทอดตลาดครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมชำระเงินส่วนที่ยังขาดนั้น ตลอดจนเสนอคดีต่อศาลหากจำเป็น

ข้อ ๘๙ เมื่อใดเจ้าพนักงานผู้ขายเห็นว่า ราคาซึ่งมีผู้ให้สูงสุดนั้นยังไม่เพียงพอเจ้าพนักงานผู้ขายอาจถอนทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดได้ แต่ถ้าผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีทุกคนยินยอมให้ขายก็อาจขายไปได้

บทที่ ๒

วิธีประมูล

ข้อ ๙๐ เมื่อศาลสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการประมูลทรัพย์สินให้เจ้าพนักงานบังคับคดีนั้นคู่ความ ผู้มีส่วนได้เสียในคดีนั้นมาตรวจสอบและกำหนดทรัพย์สินและฟังวันนัดประมูล

ถ้าเป็นที่ดินให้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปรังวัดสอบเขตเสียก่อน

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘

ข้อ ๙๑ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดบันทึกรายงานการประมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ต่อหน้าคู่ความแล้วให้ คู่ความทุกฝ่ายลงนามไว้เป็นหลักฐาน ผู้ใดประมูลให้ราคาสูงสุดผู้นั้นเป็นผู้ประมูลได้

ผู้ประมูลจะขอหักส่วนได้ใช้แทนราคาที่ประมูลได้ไม่เกินจำนวนเงินที่จะได้รับในคดีนั้น

บทที่ ๓

การโอนและส่งมอบ

ข้อ ๙๒ ภายใต้บังคับข้อ ๘๖ การขายทอดตลาดทรัพย์สิน เมื่อผู้ซื้อชำระเงินครบถ้วนแล้วให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งมอบทรัพย์สินให้ผู้ซื้อไปได้ ถ้าเป็นทรัพย์สินที่จะต้องแก้ไขทะเบียนชื่อผู้เป็นเจ้าของ เช่น อาวุธปืน รถ เรือ เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่นั้น ๆ จัดการแก้ไขทะเบียนให้ด้วย

ส่วนที่ดินหรือโรงเรือนซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดหรือหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินให้แจ้งเจ้าพนักงานที่ดินจัดการ โอน(๑)

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๓๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔ และแก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวดที่ ๕
การงดหรือการถอนการบังคับคดี(๑)

บทที่ ๑
การงดการบังคับคดี

ข้อ ๕๓ เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องงดการบังคับคดีในกรณีต่อไปนี้

- (๑) เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้งดการบังคับคดีและได้ส่งคำสั่งนั้นไปให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการบังคับคดีไว้ภายในระยะเวลา หรือเงื่อนไขตามศาลกำหนดไว้
- (๒) เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าตนตกลงงดการบังคับคดีไว้ชั่วคราวตามที่กำหนดไว้หรือภายในเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง
- (๓) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่วางเงินค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี ตามคำสั่งเจ้าพนักงานบังคับคดี ดังบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๕๔
- (๔) เมื่อได้รับสำเนาคำร้องขอชดเชยจากศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๘ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งคำบอกกล่าวงดการบังคับคดีนั้นให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียทราบ เว้นแต่จะได้งดการบังคับคดี ตามคำขอของบุคคลเหล่านั้นเอง

ข้อ ๕๔ ถ้าได้งดการบังคับคดีไว้ตามข้อ ๕๓ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีต่อไปเมื่อศาลสั่ง หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาขออนุญาตให้ดำเนินการบังคับคดีหรือเมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้วางเงินค่าใช้จ่ายการบังคับคดี หรือเมื่อมีคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลให้ยกคำร้องขอชดเชยแล้วแต่กรณี

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๔๑๑/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๑

บทที่ ๒
การถอนการบังคับคดี

ข้อ ๕๕ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการบังคับคดีในกรณีต่อไปนี้

- (๑) เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้วางเงินต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นจำนวนพอชำระหนี้ตามคำพิพากษา พร้อมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมแห่งคดีและค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี
- (๒) ศาลมีคำสั่งให้ถอนการบังคับคดี
- (๓) เมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้แจ้งไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นหนังสือว่าตนสละสิทธิในการบังคับคดีนั้น จะพอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา
- (๔) ถ้าคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีได้ถูกกลับในชั้นที่สุด หรือหมายบังคับคดีได้ถูกยกเลิกเสีย เมื่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีได้ส่งคำสั่งให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดี แต่ถ้าคำพิพากษาในระหว่างบังคับคดีนั้นได้ถูกกลับแต่เพียงบางส่วน

การบังคับคดีอาจดำเนินต่อไปจนกว่าเงินที่รวบรวมได้นั้นจะพอชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

ข้อ ๕๖ ภายใต้บังคับข้อ ๕๗ เมื่อได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ถ้าได้ถอนการบังคับคดีทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการยึดทรัพย์สินนั้นทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วน แล้วแต่กรณีมอบคืนแก่ผู้ถูกยึดไปเว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น และให้แจ้งการถอนการยึดแก่เจ้าหนี้และลูกหนี้ตามคำพิพากษา รวมทั้งผู้ที่รับอายัดทรัพย์สินนั้นด้วย ถ้าหากมี แล้วรายงานให้ศาลทราบ

ข้อ ๕๗(๑) ในกรณีถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ให้เรียกค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีจากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้ครบถ้วนเสียก่อน แล้วจึงถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

(๑) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๕/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๒

หมวดที่ ๑๐
วิธีรับและจ่ายเงิน

ข้อ ๕๘ การรับเงินค่าขายทรัพย์สินนอกที่ทำการกรมบังคับคดี เมื่อได้รับเงินแล้วให้เจ้าพนักงานบังคับคดีออกไปรับเงินให้ผู้ซื้อ และเมื่อเสร็จการขายวันหนึ่ง ๆ ให้ทำบัญชีรายงานขายทรัพย์สินส่งผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง พร้อมทั้งจำนวนเงินและสำเนาคู่สอบใบเสร็จรับเงิน แล้วนำเงินส่งกองคลัง กรมบังคับคดีในวันเดียวกัน(๓)

ข้อ ๕๘ ทวิ(๑) การรับเงินค่าขายทรัพย์สิน ที่ทำการบังคับคดี เมื่อได้รับเงินแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงิน กองคลัง ออกไปรับเงินให้ผู้ซื้อ โดยให้เจ้าหน้าที่การเงินลงชื่อเป็นผู้รับเงินในใบรับเงินร่วมกับเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย และเมื่อเสร็จการขายวันหนึ่ง ๆ ให้ทำบัญชีรายการขายทรัพย์สินส่งผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง พร้อมทั้งจำนวนเงินและสำเนาคู่สอบใบเสร็จรับเงิน แล้วนำเงินส่งกองคลังกรมบังคับคดีในวันเดียวกัน(๓)

ข้อ ๕๘(๒) การรับเงินนอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ ๕๘ และ ๕๘ ทวิ ให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง หรือ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับมอบหมายจากรายงานการรับเงินแล้ว ให้กองคลังรับเงินและออกไปรับเงินให้ โดยให้เจ้าหน้าที่การเงินลงชื่อเป็นผู้รับเงินในใบรับเงินร่วมกับผู้อำนวยการกองคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายไปรับเงินนั้นให้มีสำเนา ๓ ฉบับ ต้นฉบับมอบให้ผู้ชำระหรือผู้นำส่งเงิน ส่วนสำเนากองคลังเก็บไว้ฉบับหนึ่ง รวมสำนวนไว้ฉบับหนึ่งอีกฉบับหนึ่งคงไว้เป็นต้นฉบับ

เมื่อผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งและผู้อำนวยการกองคลังเห็นสมควรอาจรับเงินเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงินก็ได้แต่ต้องเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงินที่ธนาคารสั่งจ่าย หรือเช็คที่ธนาคารรับรอง หรือเช็คของส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจสั่งจ่ายในนามกรมบังคับคดี และในกรณีเช่นนี้ให้จดเลขหมายเช็คลงในใบรับเงินด้วย

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘

(๒) ความเดิมถูกยกเลิกโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และใช้ข้อความใหม่ดังพิมพ์ไว้

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๑๐๐ ให้กองคลังมีหน้าที่จัดทำบัญชีเกี่ยวกับการรับเงินไว้โดยครบถ้วน ตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๑๐๑ เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ให้ผู้อำนวยการกองคลังตรวจสอบตัวเงินหรือเอกสารแทนตัวเงินกับบัญชีให้ถูกต้องตรงกัน

ข้อ ๑๐๒ การชำระเงินด้วยเช็ค เมื่อเรียกเก็บเงินไม่ได้ให้กองคลังจำหน่ายเช็คจากบัญชีแล้วแจ้งให้ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งทราบโดยพลัน เพื่อจัดการให้ผู้ชำระหรือผู้นำส่งชำระเงินตามเช็คนั้น หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย

ข้อ ๑๐๓(๑) เงินค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้กองคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สินคิดคำนวณตามกฎหมาย และลงบัญชีแยกประเภทไว้โดยครบถ้วนและทุก ๓ เดือน ให้รายงานอธิบดีกรมบังคับคดีเพื่อส่งเงินต่อกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ข้อ ๑๐๔ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้เสร็จและพ้นระยะเวลาขอเฉลี่ยตามประมวล

กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และระยะเวลาักเงินตามพระราชบัญญัติล้มละลายแล้วให้ทำบัญชีรับจ่ายแสดงจำนวนเงินที่ได้ยึดหรือ ได้มาจากกรจำหน่ายทรัพย์สิน หรือที่วางไว้กับเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้วหักค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดี และค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี เหลือเงินสุทธิเท่าใดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการตามกฎหมายหรือคำสั่งศาล

ข้อ ๑๐๕ ถ้าปรากฏว่าศาลพิพากษาหรือสั่งโดยจำเลยขาดนัด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการจ่ายเงินไว้จนกว่าระยะ ๖ เดือนจะได้ล่วงพ้นไป นับแต่วันยึดทรัพย์หรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๖ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับสำเนาคำขอเฉลี่ย หรือคำขออนุมัติสิทธิจากศาลให้ส่งจ่ายเงินในคดีนั้นไว้รอคำวินิจฉัยของศาลก่อน หรือถ้าได้รับคำแจ้งความว่าได้มีการขอให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาล้มละลายหรือ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถูกพิทักษ์ทรัพย์ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามข้อ ๕๗ และ ๕๘

ข้อ ๑๐๗ ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับคำสั่งของศาลซึ่งขอให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาคัดค้านได้ส่วนเฉลี่ย หรือขอมิให้อนุมัติเหนือทรัพย์สินที่จำหน่ายดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีทำบัญชีรับจ่ายแสดงจำนวนเฉลี่ยที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือเจ้าหนี้อนุมัติสิทธิแต่ละคนจากจำนวนเงินสุทธิต่อแก่กรที่จะจ่ายให้ตามสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้เหล่านั้น แล้วส่งคำบอกกล่าว ไปยังเจ้าหนี้เพื่อให้ตรวจสอบบัญชีส่วนเฉลี่ยนั้น

ถ้าเจ้าหนี้จะคัดค้านให้ยื่นข้อคัดค้านต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีภายใน ๗ วันนับแต่วันได้รับคำบอกกล่าว มิฉะนั้น ให้ถือว่าบัญชีส่วนเฉลี่ยนั้นเป็นที่ยุติ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๔๔

ข้อ ๑๐๘ ในกรณีที่มีการแบ่งส่วนเฉลี่ยเงิน ถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาคัดค้านบัญชีส่วนเฉลี่ย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ออกหมายเรียก ให้เจ้าหนี้ทุกคนมา ณ กองคลังกรมบังคับคดีตามวันเวลาที่กำหนดในหมาย แต่ต้องให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน

เมื่อได้ฟังคำแถลงและฟังคำชี้แจงของเจ้าหนี้ที่มาตามหมายแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำคำสั่งขึ้น หรือแก้ไขบัญชี ส่วนเฉลี่ย แล้วอ่านให้เจ้าหนี้ฟัง และให้เจ้าหนีลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน แล้วส่งคำสั่งนั้น ไปยังเจ้าหนี้ที่มีได้มา ถ้าหากมิและให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการจ่ายเงินไว้มีกำหนด ๗ วัน นับแต่วันที่ได้อ่านหรือ ส่งคำสั่งแล้ว แต่กรณี

ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมาตามหมายยินยอมตามคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี และลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และถ้าเจ้าหนี้ผู้ไม่มาซึ่งมีสิทธิคัดค้านคำสั่งมิได้คัดค้านภายในกำหนดในวรรคก่อน ให้ถือว่าบัญชีส่วนเฉลี่ยถึงที่สุด

ถ้าเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิคัดค้านยื่นคำคัดค้านให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการจ่ายเงินในส่วนที่เกี่ยวกับการคัดค้านไว้รอคำวินิจฉัยของศาล

ข้อ ๑๐๙ ในกรณีที่ไม่มีกรแบ่งส่วนเฉลี่ยเงิน เจ้าพนักงานบังคับคดีจะจ่ายเงินให้ผู้มีส่วนได้ในกรณีต่อไปนี้ คือ

(๑) พันกำหนดขอเฉลี่ยตามมาตรา ๒๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือพันกำหนดักเงินตาม มาตรา ๑๑๐, ๑๑๑ และ ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย

(๒) ในคดีซึ่งศาลพิพากษาหรือสั่งโดยจำเลยขาดนัด แต่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแสดงให้ศาลเป็นที่พอใจ ว่าลูกหนี้ ตามคำพิพากษาได้ทราบถึงคดีซึ่งขอให้มีการบังคับแล้ว

ข้อ ๑๑๐ ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑๐๘ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่า หากเลื่อนการจ่ายส่วนเฉลี่ยไปจนกว่าจะได้จำหน่าย

ทรัพย์สินที่ประสงค์จะบังคับทั้งหมด หรือจนกว่าการเรียกร้องทั้งหมดที่มาสู่ศาล ได้เสร็จเด็ดขาดแล้ว จะทำให้ผู้มีส่วนเฉลี่ย
ในเงินรายได้แห่งทรัพย์สินที่บังคับนั้นทุกคน หรือคนใดคนหนึ่งได้รับความเสียหาย เมื่อผู้ส่วนได้เสียร้องขอ เจ้าพนักงาน
บังคับคดีมีสิทธิที่จะแบ่งเงินรายได้เท่าที่พอแก่การที่จะจ่ายให้โดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๑๐๗ และข้อ ๑๐๘ ในเมื่อเจ้าพนักงาน
บังคับคดีได้กั้นเงินไว้สำหรับค่าฤชาธรรมเนียมทั้งหมด ในการบังคับคดีที่เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้นต่อไป และสำหรับชำระการ
เรียกร้องใด ๆ ที่มีข้อโต้แย้งไว้แล้ว

ข้อ ๑๑๑(๑) การขอรับเงินไม่ว่าเงินประเภทใด ผู้มีส่วนได้ต้องยื่นคำขอรับเงินต่อผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่งเพื่อขอ
อนุมัติก่อน เว้นแต่จะมีการสั่งอนุมัติไว้แล้วในบัญชีแสดงการรับจ่ายหรือบัญชีส่วนเฉลี่ย แล้วให้ผู้มีส่วนได้นั้นทำใบรับเงิน
และให้กองคลังจัดทำใบสั่งจ่ายเงินในข้อบังคับกรมบังคับคดี หรือผู้ที่อธิบดีกรมบังคับคดีมอบหมาย ลงชื่อพร้อมกับหมายเหตุ
ไว้ในรายงานการจ่ายเงิน หรือบัญชีแสดงการรับจ่ายหรือบัญชีส่วนเฉลี่ย แล้วแต่กรณีว่าได้จ่ายเงินให้ผู้มีส่วนได้คนใดไป
แต่วันเดือนปีใด ทุกคราวที่มีการจ่ายเงินให้กองคลังจัดการลงบัญชีโดยครบถ้วนตามระเบียบของราชการและเก็บเอกสาร
หลักฐานต่าง ๆ ไว้ในสำนวน

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.

๒๕๔๔

ถ้ามีเหตุสงสัยว่าผู้ขอรับเงินมิใช่ผู้มีส่วนได้อันแท้จริง เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจสั่งให้ผู้ขอรับเงินหาผู้รับรองมาจนเป็น
ที่พอใจก่อนก็ได้ และถ้าเป็นการมอบฉันทะให้ตัวแทนมารับเงิน อาจสั่งให้ตัวการมารับเงินเองก็ได้

ข้อ ๑๑๒ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีทุกคนได้รับส่วนแบ่งแล้ว ในกรณีที่ยังมีเงินเหลือ และเงินที่เหลือนั้นถ้า
ศาลได้มีสั่งประการใดไว้ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปฏิบัติไปตามคำสั่งนั้น ถ้าไม่มีคำสั่งของศาล เจ้าพนักงานบังคับคดี
จ่ายเงินนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาแต่ถ้าทรัพย์สิน ของบุคคลภายนอกตามสิทธิเรียกร้องของบุคคลภายนอก ที่มีต่อลูกหนี้
ตามคำพิพากษา (ให้พิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๒ ประกอบ)

ถ้าได้จำหน่ายสังหาริมทรัพย์ไปแล้วตามมาตรา ๒๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เมื่อมีคำสั่งศาลถึง
ที่สุดเป็นคุณแก่ผู้เรียกร้อง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินที่จำหน่ายได้แก่ผู้เรียกร้องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินที่
จำหน่ายได้แก่ผู้เรียกร้องนั้น

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่ผู้เยาว์ ให้ผู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้ลงนามใน ใบรับเงิน และถ้า
สามารถทำได้ก็ให้ผู้เยาว์ลงนามด้วย

ข้อ ๑๑๔ เมื่อได้จ่ายเงินให้แก่ผู้มีส่วนได้ในคราวใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานต่อศาลแสดงรายการรับและ
จ่ายเงินในคราวนั้น ๆ

หมวดที่ ๑๑

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๑๕ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดเกี่ยวกับการบังคับคดี ตามปกติให้เป็นหน้าที่ของพนักงาน เคนหมาย งาน เคนหมายและประกาศ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมบังคับคดีเป็นผู้ส่ง แต่ในกรณีรับด่วนอาจให้เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ใน กองของตนเป็นผู้ส่งก็ได้

ในกรณีที่ผู้รับมิได้อยู่ในเขตอำนาจของศาลที่ออกหมายบังคับคดีให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ส่งคำคู่ความหรือเอกสาร ไป ขอให้สำนักงานบังคับคดีจังหวัดท้องที่ดำเนินการส่งแทนหรืออาจจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้(๑)

วิธีการส่งให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการส่งคำคู่ความเอกสารและสำนวน พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑๑๖ เมื่อศาลสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีไปกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นพิเศษ เช่น ไปตรวจสอบหรือตีราคา ทรัพย์สิน เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจเรียกค่าป่วยการจากบุคคลที่ขอให้กระทำการนั้น ๆ ได้ในอัตราตามที่ กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๑๗ ในการยึดหรือขายทรัพย์สิน ผู้นำต้องเสียค่าป่วยการและค่าพาหนะให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีในอัตราที่กำหนด ไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๑๘ ในการยื่นหรือส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีผู้ยื่น หรือผู้ส่งจะต้องใช้กระดาษแบบ พิมพ์ตาม ที่กรมบังคับคดีได้จัดไว้ โดยปิดอากรแสตมป์ตามกฎหมาย

เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งอย่างใด ให้ผู้มีหน้าที่รับทราบคำสั่งลงลายมือชื่อไว้ ถ้าลงลายมือชื่อไม่ได้หรือไม่ยอมลง ลายมือชื่อ ให้เจ้าหน้าที่ทำรายงานจดแจ้งเหตุที่ไม่มีลายมือชื่อเช่นนั้นไว้

ข้อ ๑๑๙(๑) เมื่อได้รับหมายบังคับคดีจากศาล ให้เจ้าหน้าที่ธุรการกองบังคับคดีแจ้งจัดหน้าปกสำนวน ไว้ทุกเรื่องแล้ว ลงบัญชีไว้ เพื่อส่งเรื่องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๒๐(๑) เมื่อศาลส่งสำนวนความมาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามคำสั่งศาลให้เจ้าหน้าที่ธุรการ กองบังคับ คดีแจ้ง กัดสำเนาคำสั่งไว้ในสำนวนของเจ้าพนักงานบังคับคดี พร้อมด้วยวันเดือนปีที่ทราบคำสั่งในสำนวนความ แล้วส่ง เรื่องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามคำสั่งนั้น

ข้อ ๑๒๑(๑) การยึดหรือคืนสำนวนความของศาล ให้เจ้าหน้าที่ลงบัญชีไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง และเก็บสำนวนความนั้น ไว้ในที่ปลอดภัย

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี(ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๔๔

ข้อ ๑๒๒ ให้เจ้าหน้าที่ธุรการกองบังคับคดีแจ้ง ลงบัญชีสำนวนบังคับคดี และเก็บรักษาไว้ในที่อันปลอดภัย ถ้าสำนวน ใดได้จัดการบังคับคดีเสร็จสิ้นแล้วจะแยกไว้ต่างหากก็ได้ แต่ต้องมีปกสำรองไว้แทนที่เพื่อความสะดวกในการค้นหา

ข้อ ๑๒๓ เมื่อบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับประสงฆ์จะตรวจหรือคัดสำนวนบังคับคดีให้ยื่นคำร้องขออนุญาตต่อ เจ้าพนักงานบังคับคดี

ข้อ ๑๒๔(๑) เอกสารสำคัญต่าง ๆ เช่น โฉนด สัญญาจ้าง หรือใบหุ้น เป็นต้น ให้เจ้าหน้าที่ธุรการ กองบังคับคดีแจ้ง

มีหน้าที่เก็บรักษาโดยลงบัญชีแล้วใส่ซองลงหมายเลขลำดับที่เก็บและจรรยาบรรณที่หน้าซองพร้อมทั้งชื่อโจทก์จำเลย และ
สาขาคดีแล้วเก็บไว้ในที่อันปลอดภัย ถ้าได้จ่ายหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ใดก็ให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อไว้ในบัญชีเป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๒๕(๑) การเก็บรักษาทรัพย์สิน เป็นหน้าที่ของสำนักงานวางทรัพย์สินกลาง โดยให้เจ้าหน้าที่ทำบัญชีรายการและปิดเลข
หมายไว้แล้วเก็บรักษา ณ สถานที่เก็บทรัพย์สินของกรมบังคับคดี และหมั่นตรวจดูอย่าให้เกิดการเสียหายขึ้น เมื่อจำหน่ายหรือ
คืนทรัพย์สินสิ่งใดให้ลงบัญชีไว้เป็นหลักฐาน(๒)

อนึ่ง เพื่อความปลอดภัยแก่การเก็บรักษาทรัพย์สินที่มีราคาสูง ผู้อำนวยการกองบังคับคดีแพ่ง จะสั่งให้เก็บรักษา ณ สถานที่
อื่นซึ่งปลอดภัยกว่า ก็ให้อยู่ในดุลพินิจที่จะสั่งการเป็นคราว ๆ ไป ทั้งนี้โดยรับอนุมัติจากอธิบดีกรมบังคับคดี

ข้อ ๑๒๖(๑) เมื่อสิ้นปีหนึ่ง ๆ ให้กองบังคับคดีแพ่ง และกองคลังทำรายงานแสดงกิจการที่ได้กระทำมาตลอดปีส่งอธิบดี
กรมบังคับคดี ๑ ชุด

ข้อ ๑๒๗ เมื่อระเบียบนี้ได้ใช้บังคับแล้ว ระเบียบหรือคำสั่งใดอ้างถึงระเบียบราชการกองหมาย หรืออ้างถึงข้อหนึ่งข้อใด
แห่ง ระเบียบราชการกองหมาย ให้ถือว่าระเบียบหรือคำสั่งนั้นอ้างถึงระเบียบนี้ หรือข้อบัญญัติแห่งระเบียบนี้ที่มีนัย
เช่นเดียวกันแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒๘ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๒๒

(ลงชื่อ) สุธรรม ภัทราคม

นายสุธรรม ภัทราคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๔๔

(๒) คำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๑๖๒/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๒